

Uppföljning av Handlingsprogram för förebyggande verksamhet till skydd mot olyckor

Innehåll

Minska antalet olyckor och minska konsekvenserna av de olyckor som inträffar.	4
Säkerhetsmål - bränder	6
1. Skaderapportering för en gemensam lägesbild.....	6
2. Riskinventering för att medvetandegöra riskerna	7
3. Särskilda boendeformer.....	7
4. Bostadsanpassning med skälig brandsäkerhet	7
5. Råd/information/utbildning, utbildning år 7 och gy år 1	7
6. Råd/information/utbildning, utbildning i SBA.....	7
7. Råd/information/utbildning, utbildning glesbygd.....	7
8. Råd/information/utbildning, information till enskilda	8
9. Råd/information/utbildning, information brandvarnare.....	8
10. Råd/information/utbildning, information brandrisker	8
11. Brandkunskapsundervisning år 2 och år 5	8
12. Utbildning personal inom skolan	8
13. Utbildning personal inom äldreboende och hemtjänst.....	8
14. Information i kommunens samvaroverksamhet	9
15. Utrymningsövningar	9
16. Kampanjer	9
17. Systematiskt brandskyddsarbete.....	9
18. Tillsyn av systematiskt brandskyddsarbete	10
19. Bostadstillsyn.....	10
20. Tillsyn av särskilt farlig verksamhet	11
21. Tillstånd enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor	11
22. Tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor.....	11
23. Rengöring (sotning) och brandskydds kontroll	11
24. Brandskydds kontroller.....	11
25. Sotning själv.....	11
Säkerhetsmål - skador på äldre	13
1. Fixartjänst för att minska antalet fallolyckor hos äldre.....	14
2. Utbildning för att upptäcka risker	14
3. Information, samvaroverksamhet.....	14
4. Kampanjer för äldres säkerhet.....	14
5. Hembesök för att minska antalet fallolyckor hos äldre	15
6. Höftskyddsbyxa för att minska konsekvenserna vid fall.....	15
7. Ledstång	15
8. Trappsteg	15

9. Mattor och trösklar	15
10. Halkbekämpning för att minska risken för fall	15
11. Fallriskbedömning för att minska risken för fall	16
Säkerhetsmål - skador på barn	17
1. Sim- och livräddningsundervisning	17
2. Kunna simma vid årskurs 5	17
3. Livräddningsutrustning	17
4. Kontroll av utrustning	18
5. Information om olycksrisker	18
6. Säker skolväg, riskinventering	18
7. Säker skolväg, information	18
8. Säkra lekplatser	18
Säkerhetsmål - trafikolyckor	19
1. Trafiksäkerhetsplan/program	19
2. Utbildning i trafiksäkerhet	19
3. Kampanjer, cykelhjälm	20
4. Kommunalt vägnät	20
5. Inventering av olycksrisker	20
Säkerhetsmål - Suicid	21
1. Anpassad nationell strategi	21

Minska antalet olyckor och minska konsekvenserna av de olyckor som inträffar.

Piteå kommuns handlingsprogram tas fram av säkerhetsgruppen och säkerhetsombuden utifrån den lokala riskbilden. Därefter ska säkerhetsombuden förmedla dessa aktiviteter till förvaltningarnas ledningsgrupper och det är sedan nämndens uppgift att delegera arbetsuppgiften till berörd verksamhet, tillika att se till att genomförda aktiviteter rapporteras tillbaka i Genvägen till säkerhetsgruppen och kommunfullmäktige.

Syftet med den förebyggande verksamheten har formulerats i säkerhetsmål, ett övergripande mål samt fokusområde. För varje fokusområde finns säkerhetshöjande aktiviteter. Aktiviteterna som kommunen bedriver ska öka skyddet och därigenom ska målen nås.

Övergripande säkerhetsmål

Minska antalet olyckor och minska konsekvenserna av de olyckor som inträffar.

För varje säkerhetsmål har nyckeltal identifierats, uppföljning av nyckeltalen indikerar måluppfyllelse.

För respektive prestationsmål kan ansvarig nämnd/bolag upprätta nyckeltal.

Nyckeltalen för säkerhetsmålen mäts under handlingsprogramsperioden, år 2012 till 2016¹, med år 2009 som basår.

Nyckeltal - övergripande säkerhetsmål

Antal som vårdats på sjukhus minst 1 dygn till följd av olyckor per 1000 invånare och år i Piteå kommun

Antal räddningsinsatser per 1000 invånare och år

Samt uppfyllelse av övriga nyckeltal i programmet.

Statistiken till denna rapport hämtas från Myndigheten för samhällsbyggnad och beredskap (MSB) databas IDA. Denna databas sammanställer sin statistik sent efterkommande år, av den anledningen finns bara statistik fram till 2015.

Minska antal som vårdats på sjukhus minst 1 dygn till följd av olyckor per 1000 invånare och år i Piteå kommun.

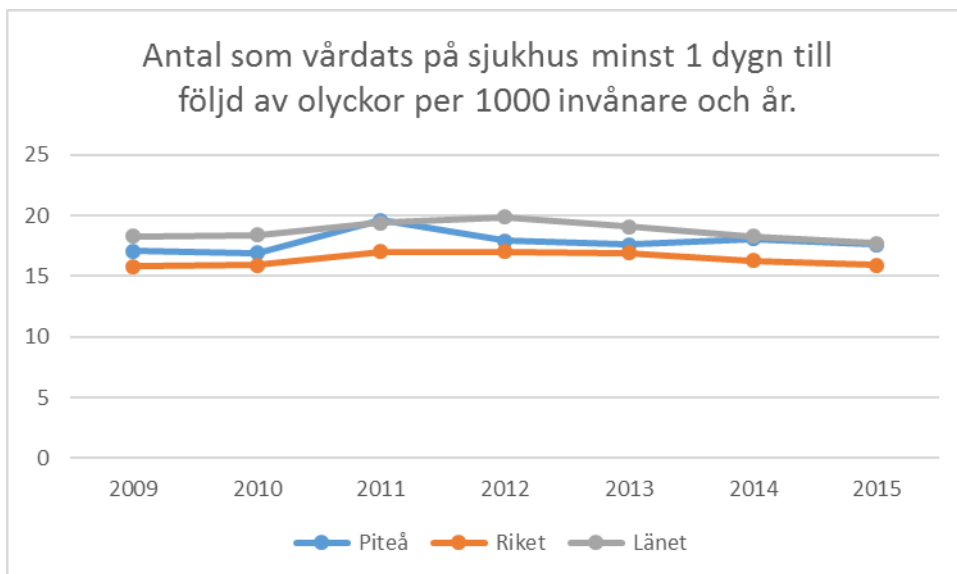
Flickor/kvinnor är överrepresenterade i statistiken i hela Sverige på grund av självförvållad olycka och fall. Så är det även i Piteå. Dessutom ser vi en ökande trend bland flickorna/kvinnorna men en minskande trend bland pojkar/män. Vi vet enligt andra undersökningar att flickor/kvinnor i Piteå mår sämre än i övriga Sverige.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Piteå	17,1	16,9	19,6	17,9	17,6	18,1	17,6
Riket	15,8	15,9	17	17	16,9	16,3	15,9

¹ Handlingsprogrammen förlängdes med ett år.

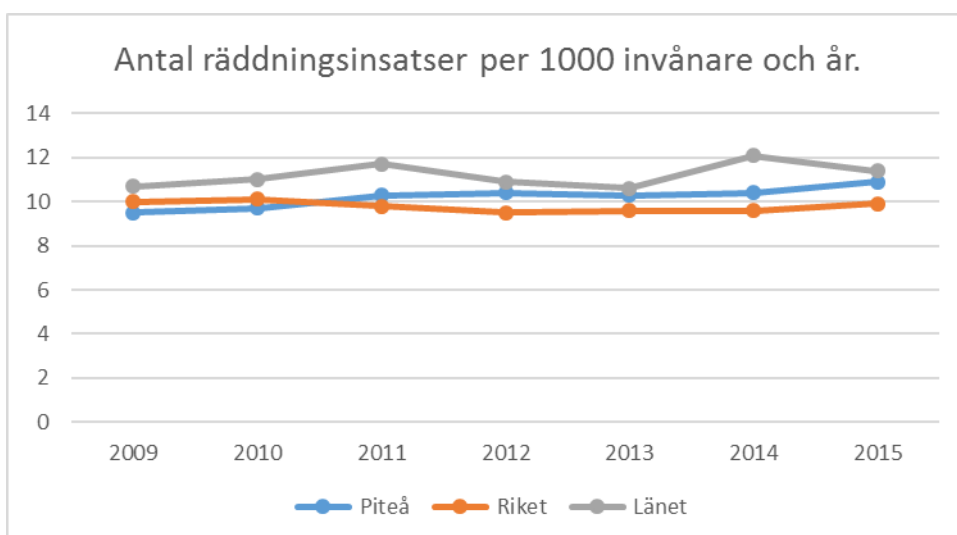
Länet	18,3	18,4	19,4	19,9	19,1	18,3	17,7
-------	------	------	------	------	------	------	------

Minska antal räddningsinsatser per 1000 invånare och år.

Antalet räddningsinsatser har en svag ökning över tid. Länet och Piteå har högre än resten av riket.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Piteå	19,2	27,2	27,5	27,9	28	28,8	27,2
Riket	26,1	26,7	26,4	25,9	25,6	26,1	24,9
Länet	28,3	26,5	27,6	27,8	26,6	27,3	24,8

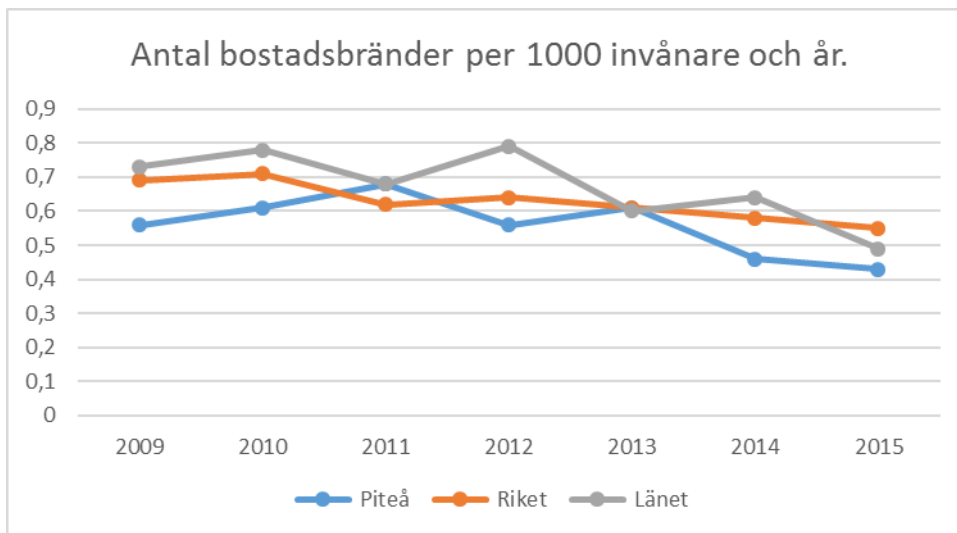
Säkerhetsmål - bränder

Minska antalet bränder och dess konsekvenser i Piteå kommun.

Vi ser en minskad trend i antalet bostadsbränder.

Nedan redovisas 2016 års åtgärder för att nå säkerhetsmålet. För bränder är det 25 aktiviteter. Under rubrikerna "Kommentar" redovisar respektive nämnd/verksamhet de aktiviteter som genomförts.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Piteå	0,56	0,61	0,68	0,56	0,61	0,46	0,43
Riket	0,69	0,71	0,62	0,64	0,61	0,58	0,55
Länet	0,73	0,78	0,68	0,79	0,6	0,64	0,49

I. Skaderapportering för en gemensam lägesbild

Förvaltningar och helägda bolag ska rapportera brand och brandtillbud i kommunens skaderapporteringssystem.

Kommentar

Barn- och utbildningsnämnden - Rapporterar enligt upprättade rutiner för skaderapportering

Samhällsbyggnadsnämnden - Verksamheterna rapporterar att ev. inträffade händelser rapporteras i kommunens skaderapporteringssystem alternativt enligt rutin till kommunens säkerhetssamordnare. Delar av verksamheterna har inte haft något att rapportera och påpekar risk för underrapportering om inte tillbud uppmärksammas. En verksamhet, Kompetensförsörjning, lyfter även att det finns en osäkerhet kring nivåerna (allvarlighetsgrad) för vad som måste rapporteras.

Flyktingsamordningen rapporterar att riktlinjer och checklistor finns i alla delar av verksamheten. Alla anställda uppmanas att rapportera tillbud och avvikelser som följs upp och rapporteras till berörd enhet. Åtgärder vidtas vid behov. Det är i viss mån oklart i underlaget om och hur rapporteringen i kommunens skaderapporteringssystem sker.

Socialnämnden - har upprättade rutiner för skaderapportering.

Räddningsnämnden - Har inte haft någon skada under 2016.

Saknar rapportering från övriga nämnder.

2. Riskinventering för att medvetandegöra riskerna

Barn och utbildningsnämnden ansvarar för att i samverkan med samhällsbyggnadsnämnden samt räddningsnämnden genomföra riskinventeringar vartannat år i den inre och yttre miljön i kommunens skolor. Riskinventeringarna ska resultera i ett åtgärdsprogram för att minska förekomst och risker för klotter, skadegörelse och anlagd brand.

Kommentar

Ingen riskinventering är gjord under 2016

3. Särskilda boendeformer

Socialnämnden ansvarar för att särskilt beakta behovet av brandskydd vid upphandling av särskilda boendeformer.

Kommentar

Vid upphandling/nystart av särskilt boende läggs ansvaret ut på entreprenören i samband med upphandlingen av byggnationen. Vid ombyggnation är det fastighetskontoret eller expertfunktion hos entreprenör som gör bedömning och ger råd om brandskyddet.

4. Bostadsanpassning med skälig brandsäkerhet

Socialnämnden ska i samband med ansökan om bostadsbidrag beakta behovet av brandförebyggande åtgärder och brandtekniska installationer.

Kommentar

Ansvaret ligger på fastighetsägaren eller entreprenören att se till att utrymningsvägar/hissar är åtkomliga. Vid ansökan om bostadsanpassningsbidrag bedöms behovet av spisvakt.

5. Råd/information/utbildning, utbildning år 7 och gym år 1

Räddningsnämnden erbjuder utbildning i brandkunskap och konsekvenser av anlagd brand till samtliga kommunens elever i årskurs sju samt första året på gymnasiet.

Kommentar

Samtliga klasser i årskurs 7 och 1 i gymnasiet har besökts under 2016

6. Råd/information/utbildning, utbildning i SBA

Räddningsnämnden erbjuder utbildning i systematiskt brandskyddsarbete (SBA) särskilt riktat till fastighetsägare och nyttjanderättshavare.

Kommentar

Räddningsnämnden har erbjudit och genomfört utbildningar i SBA. Totalt har 120 kurser genomförts med 2056 deltagare. Av dessa 2056 deltagare är 1043 kvinnor och 1013 män.

7. Råd/information/utbildning, utbildning glesbygd

Räddningsnämnden ska erbjuda utbildning i brandskydd till människor som har långt till hjälpinsats (boende i glesbygd eller skärgårdsöar). Utbildningen ska marknadsföras under programperioden till dem som bedöms omfattas av behovet.

Kommentar

Räddningsnämnden har erbjudit och genomfört utbildningar till allmänhet, föreningar mm.

8. Råd/information/utbildning, information till enskilda

Räddningsnämnden ska erbjuda råd, information och utbildning till den enskilde.

Kommentar

Efterfrågan från den enskilde (företag, föreningar, kommunala verksamheter m.m.) på råd/information och utbildning har under året varit mycket stor. Totalt har 120 kurser genomförts med 2 056 deltagare. Av dessa 2 056 deltagare är 1 043 kvinnor och 1 013 män.

9. Råd/information/utbildning, information brandvarnare

Räddningsnämnden ska kontinuerligt informera fastighetsägare om skyldigheten att brandvarnare ska finnas i bostäder.

Kommentar

Räddningstjänsten har deltagit i olika sorters kampanjer. ”Brandvarnardagen” och ”balansera mera” hölls på Småstaden. ”Säkerhet vid vatten” information på hemsida.

10. Råd/information/utbildning, information brandrisker

Räddningsnämnden ska informera om särskilda brandrisker som uppträder under vissa tider på året. Information ska ske minst två gånger årligen.

Kommentar

Information har getts i samband med olika kampanjer, jul, nyår samt i samband med gräskogsbrandsäsong. Detta har skett på hemsida samt informationstillfällen på Småstaden.

11. Brandkunskapsundervisning år 2 och år 5

Barn- och utbildningsnämnden ska bedriva brandkunskapsundervisning för elever i årskurs 2 och 5. Samtliga klasser i varje årskurs ska årligen få undervisning.

Kommentar

Klasslärare utbildar årskurs 2 och 5, åldersanpassat material från MSB används

12. Utbildning personal inom skolan

Barn och utbildningsnämnden ansvarar för att personal inom skolan utbildas minst vart fjärde år för att undvika skador på människor och egendom till följd av brand inom skolan.

Kommentar

Brandutbildningar planeras enligt plan, under 2016 har inga utbildningar utförts. Planering finns för utbildning för nyanställd personal samt ett större antal uppföljningsutbildningar under 2017.

13. Utbildning personal inom äldreboende och hemtjänst

Socialnämnden ansvarar för att personal inom äldreboenden och hemtjänsten utbildas minst vart fjärde år för att undvika skador på människor och egendom till följd av brand inom omsorgen.

Kommentar

Ja, utbildning för personal inom boende, hemtjänst, boendestöd och korttids/fritids sker och dokumenteras vart 4 år, inom ÄO och SO. Även sjuksköterskor, arbetsterapeuter och sjukgymnaster utbildas.

14. Information i kommunens samvaroverksamhet

Socialnämnden ansvarar för att kommunens samvaroverksamhet återkommande informerar besökare om risken för bostadsbränder samt hur dessa risker kan förebyggas.

Kommentar

Sker regelbundet.

15. Utrymningsövningar

Alla nämnder ansvarar för att göra utrymningsvägar kända, genom årligt återkommande övning.

Kommentar

Barn- och utbildningsnämnden - Förskolechef/rektorer ansvarar för att samtliga skolor och förskolor genomför brandövningar, genomförandet är anpassat utifrån på vilka barn/elever verksamheten har samt om den sker under vår- eller hösttermin.

Samhällsbyggnadsnämnden - Verksamheterna med lokaler i Stadshuset rapporterar att inga utrymningsövningar genomförts under 2016. Här verkar viss oklarhet råda i organisationen angående ansvarsfördelningen inom Stadshuset för genomförande av aktiviteter av det slaget. Kompetensförsörjning rapporterar att utrymningsövningar har genomförts i delar av verksamheten. Teknik och gator har inte genomfört några särskilda övningar under året utöver brandskyddsronder och genomgång av gällande checklista. Flyktingsamordningen rapporterar att krisplaner, handlingsplaner, rutiner och utrymningsvägar finns dokumenterade och att all personal informeras om dessa. Planerna finns i pärm på varje arbetsplats och åtkomliga i avdelningens Ledningssystem (digitalt tillgängligt). Informationen förmedlas till personal vid introduktion och till nya boenden med hjälp av tolk. Utrymningsvägar samt uppsamlingsplats visas.

Se även kommentar under Säkerhetsmål - Bränder

Socialnämnden - Översyn av brandskyddet sker en ggr/år, ingår även vid nyintroduktion av nyanställda

Räddningsnämnden - All personal inom räddningstjänsten har goda kunskaper om brand och utrymning.

16. Kampanjer

Räddningsnämnden deltar aktivt i kampanjer för brandsäkerhet som initieras av myndigheter och organisationer.

Kommentar

Räddningsnämnden deltar i flera nationella, regionala och lokala kampanjer.

17. Systematiskt brandskyddsarbete

Alla kommunens förvaltningar och helägda bolag som äger byggnader, anläggningar eller är nyttjanderättshavare och bedriver någon form av verksamhet ska bedriva ett systematiskt och kontinuerligt brandskyddsarbete för att uppfylla intentionerna i lagen om skydd mot olyckor. I detta ingår att brandskyddet bör dokumenteras.

Kommentar

Barn- och utbildningsnämnden - Förskolechef/rektorer ansvarar för att bedriva ett systematiskt och kontinuerligt brandskyddsarbete. Brandskyddsansvariga utses för verksamheterna.

Piteå renhållning och vatten - Pireva bedriver ett systematiskt brandskyddsarbete på samtliga anläggningar och fordon tillhörande verksamheten. Här följer en redovisning över åtgärder och investeringar som gjorts för att öka brandskyddet och hur arbetet fortgått under året på respektive anläggning:

Sandholmens avloppsreningsverk har i egen regi utfört systematisk brandskyddskontroll i anläggningen och tagit fram nya checklistor med hjälp av en konsult WSP Brand & Risk. Under året har verksamheten inventerat behovet av brandskydd och kommit fram till att de behöver förbättra funktionen med brandlarm vilket kommer att ske under 2017 då det installeras nytt brandlarm på Sandholmen.

På Degerångets vattenverk har man inte genomfört någon egen systematisk brandskyddskontroll, Men på vattenverket har man byggt om och skaffat nytt brandlarm, samt investerat i ombyggnationer av brandväggar och markeringar av utrymningsvägar vilket har godkänts av Räddningstjänsten i Piteå.

På Bredviksbergets har man under året genomfört 4 brandskyddsronder i egen regi, samt haft en årlig besiktning av samtliga brandsläckare.

På Garagevägen (huvudkontor och lastbilsgarage) har vi i egen regi genomfört brandskyddsronder. All brandskyddsutrustning i byggnaden har besiktats. I renhållningsfordon har vi genomfört en årlig besiktning av fordonens brandsläckare.

All personal på Pireva har under 2016 genomgått en utbildning i hjärt- och lungräddningen genom Räddningstjänsten. I samband med denna utbildning köpte vi in hjärtstarters och brandfiltar till samtliga anläggningar. Under året har vi även genomfört en brandskyddsutbildning för all personal.

Samhällsbyggnadsnämnden - Verksamheterna rapporterar att brandskyddsronder har genomförts återkommande och systematiskt, men för vissa verksamheter inte enligt angiven frekvens. Bedömning av nödvändig frekvens görs med ledning av verksamhetens art. Verksamheter med tydligare riskbild följer upp utarbetad säkerhetspärm månadsvis systematiskt med checklistor och rutiner. Vissa brister kring brandlarm i Stadshuset har identifierats, bland annat med avseende på dessa "hörbarhet" i delar av huset.

Socialnämnden - Sker årligen på varje enhet. Sker vartannat år som stor skydds rond och då leds arbetet av personalkontoret.

Räddningsnämnden - SBA är en del i arbetet.

18. Tillsyn av systematiskt brandskyddsarbete

Räddningsnämnden ska genom tillsyn kontrollera att ett systematiskt brandskyddsarbete bedrivs samt att det tekniska brandskyddet är skäligt. Räddningsnämnden ska årligen vid första sammanträdet besluta om en tillsynsriktning utifrån föregående års rapportering. Inriktningen ska baseras på risker, faktiska händelser, av allmänheten påtalade problem och förelägganden.

Kommentar

Räddningsnämnden antar årligen en tillsynsplan. Tillsyn genomförs men inte i den omfattning som planerats pga. tillfällig resursbrist

19. Bostadstillsyn

Räddningsnämnden ska genomföra minst trettio tillsynsbesök (bostadstillsyn) i flerbostadshus per år.

Kommentar

Inga bostadstillsyner har genomförts under 2016.

20. Tillsyn av särskilt farlig verksamhet

Enligt lagen om skydd mot olyckor 2 kap, 4 § kan företag "där verksamheten innebär fara för att en olycka ska orsaka allvarliga skador på människor eller miljön" åläggas särskild beredskap med materiel och personal. Dessa företag ska regelbundet tillsynas av räddningstjänsten.

Kommentar

Ett antal besök av 2 kap § 4 anläggningar har gjort i samband med tillsyn enligt LSO och LBE.

21. Tillstånd enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor

Tillståndsärenden för hantering av brandfarlig och explosiva varor handläggs av kommunens Räddningsnämnden. Samråd ska ske med andra organisationer som berörs av ärendet.

Kommentar

De ansökta tillstånden handläggs samt samråds med berörda organisationer.

22. Tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor

Tillsyn av hanteringen av brandfarliga och explosiva varor ska regelbundet utföras av Räddningsnämnden.

Kommentar

Tillsyn har genomförts utifrån tillsynsplanen.

23. Rengöring (sotning) och brandskyddskontroll

Räddningsnämnden ska, genom den kommunala sotningsentreprenören, genomföra rengöring i förbränningsanordningar, rökkanaler och imkanaler i restauranger, storkök och därmed jämförbara utrymmen på frister som beslutas av Räddningsnämnden, om inte medgivande av egen sotning har getts.

Kommentar

Planerade rengöringar (sotningar) genomförda.

24. Brandskyddskontroller

Räddningsnämnden ska, genom den kommunala sotningsentreprenören, genomföra brandskyddskontroller på de objekt och med de intervall som Statens räddningsverk meddelat i föreskrift SRVFS 2005:9.

Kommentar

Planerade brandskyddskontroller genomförda.

25. Sotning själv

Medgivande att själv sota egen fastighet ska ges av Räddningsnämnden till den som ansökt och intygat att den har nödvändig kunskap om sotning och brandskydd. Privatpersoner som ges möjlighet att sota själva ska vid givandet av dispensen rekommenderas att genomgå utbildning så att eldning, sotning och skötsel genomförs på ett ur brandskyddssynpunkt betryggande sätt.

Kommentar

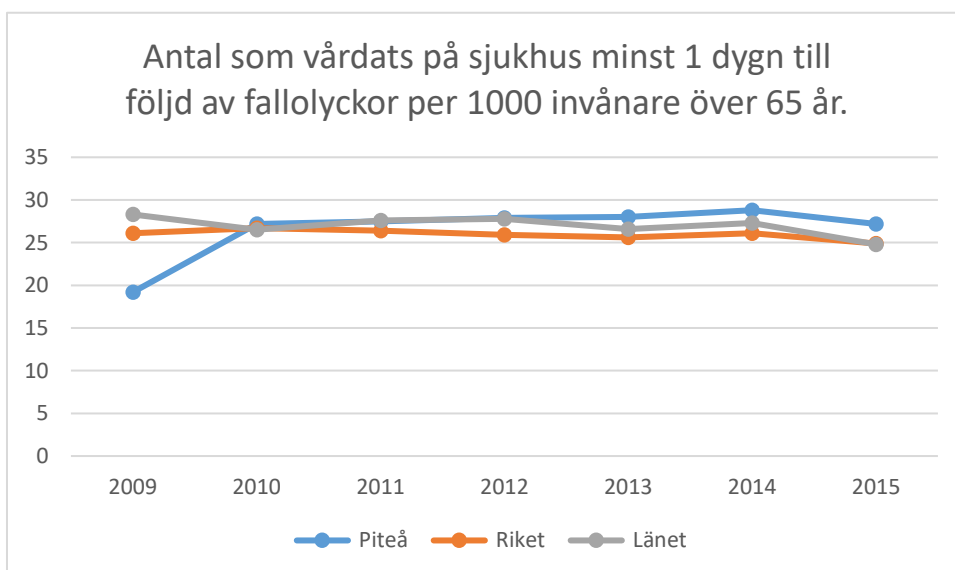
Inlämnade ansökningar om att sota själv har handlagts utifrån fastställda rutiner

Säkerhetsmål - skador på äldre

Minska antalet fallolyckor bland äldre och dess konsekvenser i Piteå kommun.

De senaste tre åren avviker vi från antalet fallolyckor, statistiken visar att vi har mer fallolyckor än både riket och länet. Före det har vi samma som länet men högre än riket.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Piteå	19,2	27,2	27,5	27,9	28	28,8	27,2
Riket	26,1	26,7	26,4	25,9	25,6	26,1	24,9
Länet	28,3	26,5	27,6	27,8	26,6	27,3	24,8

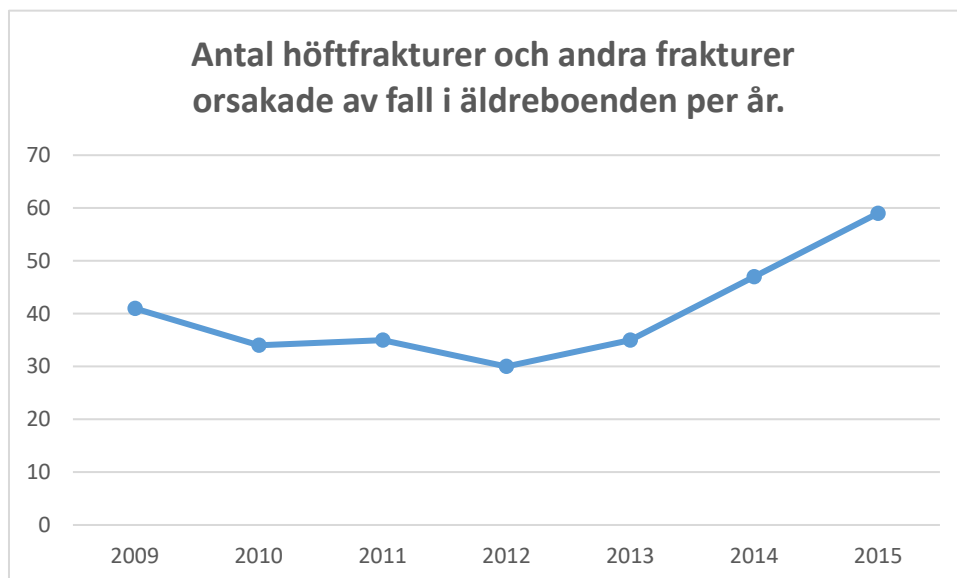
Minska antal höftfrakturer per 1000 invånare och år för de över 65 år

Statistik saknas helt för antal höftfrakturer per 1000 invånare och år för de över 65 år i Piteå kommun, Piteå dalens sjukhus för ingen sådan statistik.

Minska antal höftfrakturer och andra frakturer orsakade av fall i äldreboenden per år.

Tyvärr ökar antalet fallolyckor med frakturer i kommunens äldreboende.

Nedan redovisas 2016 års åtgärder för att nå säkerhetsmålet. För skador på äldre är det 11 aktiviteter.

1. Fixartjänst för att minska antalet fallolyckor hos äldre

Kommunen verkar för att en fixartjänst inrättas vilken erbjuder personer över 65 år gratis hjälp att utföra enklare tjänster i eller i närheten av hemmet i syfte att minska risken för olyckor.

Kommentar

Ett projekt med fixartjänst genomfördes under 2014-2015, men intresset för tjänsten var lågt och inga mätningar av resultat i form av minskade fallolyckor gjordes. Uppdraget rapporteras ha lyfts av Folkhälsorådet, men i dagsläget uppfattas inga signaler finnas om att tjänsten ska fortsätta att erbjudas.

2. Utbildning för att upptäcka risker

Socialnämnden ansvarar för att personal inom äldreboenden och hemtjänsten regelbundet utbildas för att upptäcka risker och ge förslag till åtgärder för att undvika skador till följd av fall- och andra olyckor bland äldre inom omsorgen.

Kommentar

Ja, utbildning sker och dokumenteras. Så även inom Stöd och omsorg

3. Information, samvaroverksamhet

Socialnämnden ansvarar för att kommunens samvaroverksamhet återkommande informerar besökare om risken för fall- och andra olyckor samt hur dessa olyckor kan förebyggas.

Kommentar

Sker regelbundet i verksamheten

4. Kampanjer för äldres säkerhet

Folkhälsorådet ansvarar för att i samverkan med berörda kommunala nämnder delta aktivt i kampanjer för äldres säkerhet t.ex. risker med fallolyckor, bränder samt hälsofrämjande åtgärder som initieras av myndigheter och organisationer.

Kommentar

De aktiviteter som rapporteras ha genomförts är en kampanj i oktober (Socialstyrelsens Balansera mera), som rör fallolyckor. En informationsträff har genomförts i småstaden med information om hjärt- och lungräddning samt förebyggande åtgärder för fall och brand. En trygghetsvandring har gjorts med fokus bland annat på säkerhet

5. Hembesök för att minska antalet fallolyckor hos äldre

Socialnämnden ansvarar för att i hembesöksprojektet informera om fallförebyggande åtgärder och brandförebyggande åtgärder.

Kommentar

Hembesöksprojektet är avslutat. Idag erbjuds alla över 90 år ett hembesök där bl. a risker för fall och brand uppmärksammas.

6. Höftskyddsbyxa för att minska konsekvenserna vid fall

Socialnämnden ansvarar för att utarbeta riktlinjer för behovsbedömning av höftskyddsbyxa.

Kommentar

Rutiner vid förskrivning av höftskyddsbyxor inom socialtjänsten: Sjukgymnasten och/eller sjuksköterska gör bedömningen höftskyddsbyxa: I samband med att fallriskbedömningar görs ska även åtgärder bedömas och sättas in. Höftskyddsbyxa kan vara EN sådan åtgärd.

7. Ledstång

Fastighets- och servicenämnden ansvarar för att trappor i kommunens fastighetsbestånd ska utrustas med ändamålsenlig ledstång.

Kommentar

I samtliga inventering- samt underhållsprojekt ingår tillgänglighets- och säkerhetsöversyn som stående punkter där bland annat denna fråga beaktas. För befintlig utrustning sker löpande åtgärder av avvikelser när dessa felrapporteras i den dagliga verksamheten.

8. Trappsteg

Fastighets- och servicenämnden ansvarar för att första och sista trappsteget inomhus i kommunens fastighetsbestånd ska vara tydligt märkta.

Kommentar

I samtliga inventering- samt underhållsprojekt ingår tillgänglighets- och säkerhetsöversyn som stående punkter där bland annat denna fråga beaktas. För befintlig utrustning sker löpande åtgärder av avvikelser när dessa felrapporteras i den dagliga verksamheten.

9. Mattor och trösklar

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för att vid om-, ny- och tillbyggnad i kommunens fastighetsbestånd ska fallrisker beaktas vid val av mattor och trösklar.

Kommentar

I samtliga inventering- samt underhållsprojekt ingår tillgänglighets- och säkerhetsöversyn som stående punkter där bland annat denna fråga beaktas.

10. Halkbekämpning för att minska risken för fall

Samhällsbyggnadsnämnden, Kultur Fritid samt Pitebo AB ska vid behov halkbekämpa gator, trottoarer och torg.

Kommentar

Samhällsbyggnadsnämnden - Kontinuerligt halkbekämpningsarbete utförs som del av ordinarie verksamhet med sandning av gator och vägar. Särskilda insatser görs i centrala staden på kända gångstråk där många äldre och funktionsnedsatta rör sig. Extra service tillhandahålls genom att medborgare kan hämta gratis sand för husbehov på ett flertal ställen inom kommunen.

Kultur och fritidsnämnden och Pitebo har inte rapporterat i genvägen.

11. Fallriskbedömning för att minska risken för fall

Socialnämnden ska genomföra fallriskbedömning vid inflyttning på särskilt boende eller vid förändrat hälsotillstånd samt vid behov vidta förebyggande åtgärder.

Kommentar

Ja, vid inflyttning på boende görs en fallriskbedömning inom vård- och omsorgsboende ÄO vilket även görs upprepat var 6:e månad. Även inom boende för funktionsnedsatta inom SO görs fallriskbedömningar vid behov. Vid behov vidtas förebyggande åtgärder.

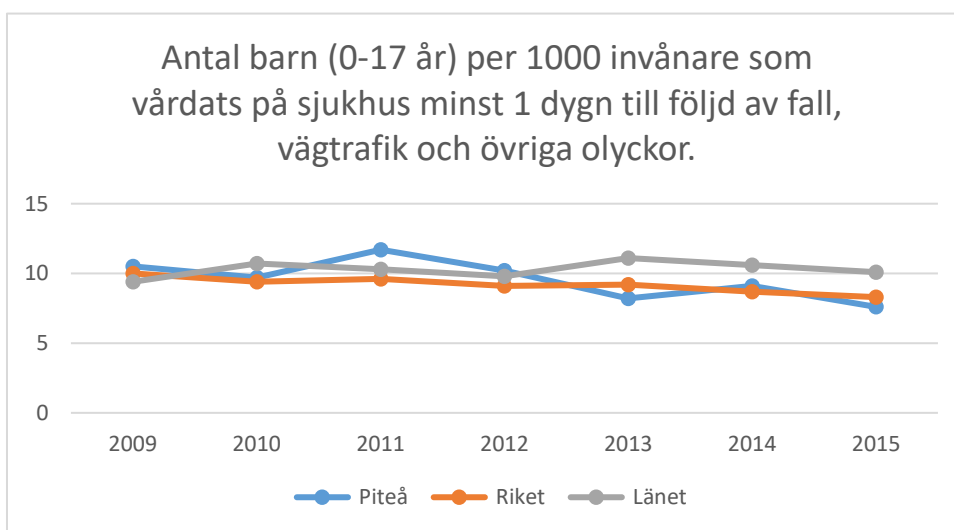

Säkerhetsmål - skador på barn

Minska antalet tillbud, skador och dödsfall hos barn och ungdomar.

Sedan 2011 har barn (0-17 år) per 1000 invånare som vårdats på sjukhus minst 1 dygn till följd av fall, vägtrafik och övriga olyckor minskat och är nu lägre än 2009 siffror. Flickor är mer utsatta i trafiken än pojkar men pojkar skadar sig oftare i fall. Men tyvärr skiner avsiktlig självdestruktiv handling genom även här hos flickor, det är bara flickor som finns med i statistiken gällande detta.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Piteå	10,5	9,7	11,7	10,2	8,2	9,1	7,6
Riket	10	9,4	9,6	9,1	9,2	8,7	8,3
Länet	9,4	10,7	10,3	9,8	11,1	10,6	10,1

1. Sim- och livräddningsundervisning

Barn- och utbildningsnämnden ska bedriva sim- och livräddningsundervisning.

Kommentar

Simprov genomförs i årskurs 5. Elever som inte klarat provet har möjlighet till fortsatt simundervisning i årskurs 6-9.

2. Kunna simma vid årskurs 5

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar i samverkan med Kultur- och fritidsnämnden för att alla skolelever i Piteå kan i slutet av årskurs 5 simma och hantera nödsituationer vid vatten.

Kommentar

Se ovan

3. Livräddningsutrustning

Kultur- och fritidsnämnden verkar för att badplatser, småbåtshamnar, kajer och liknande vattennära anläggningar i kommunen förses med livräddningsutrustning, stegar och i vissa fall skyltning.

Kommentar

Pågår för fullt.

4. Kontroll av utrustning

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för att i samverkan med Räddningsnämnden utföra kontroll av utrustningens skick vid ovanstående anläggningar regelbundet, minst varannan vår och i övrigt enligt Svenska livräddningssällskapets rekommendationer.

Kommentar

Räddningsnämnden - Kultur och fritidsnämnden har tillsammans med räddningstjänsten kontrollerat badplatser.

Kultur- och fritidsnämnden har ej rapporterat i genvägen.

5. Information om olycksrisker

Barn- och utbildningsnämnden ska uppmärksamma föräldrar, barn och pedagogisk personal på olycksrisker för barn.

Kommentar

Dialog angående olycksrisker förs vid föräldramöten, arbetsplatsträffar och inom undervisningen.

6. Säker skolväg, riskinventering

Samhällsbyggnadsnämnden ska riskinventera och vid behov åtgärda skolvägar och skolskjutshallplatser för att minska olycksriskerna.

Kommentar

Verksamheterna rapporterar inte någon särskild, systematisk riskinventering. Däremot prioriteras gång- och cykelvägar i vinterväghållningen, där barnens skolvägar ingår. Mål om säkra skolvägar ingår i ordinarie VEP och följs upp löpande under året samt vid delårsrapport och årsredovisning. Hänsyn till säkra skolvägar tas bland annat i planeringen (prioriteringar) av bland annat utbyggnader av gång- och cykelvägnätet.

7. Säker skolväg, information

Barn- och utbildningsnämnden ska uppmärksamma barnen på riskerna i samband med skolskjutsåkning.

Kommentar

Vi har en trafiksäkerhetskampanj med nytillkomna elever på skolorna som berör allmän trafiksäkerhet, skolskjuts och skolresor. Vi samverkar också med Länstrafiken och Trafikverket för att förbättra säkerheten för gång till och vid hållplatser. Särskilda informationssatsningar på skolor gällande trafiksäkerhet och bussåkande genomförs regelbundet och utifrån behov. En utbildningsvideo på webben om säker skolskjuts har erbjudits åt elever och vårdnadshavare.

8. Säkra lekplatser

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för att i samverkan med kultur- och fritidsnämnden genomföra årlig säkerhetsinspektion av lekutrustning i offentlig miljö samt vid skolor och förskolor och vid behov åtgärda brister.

Kommentar

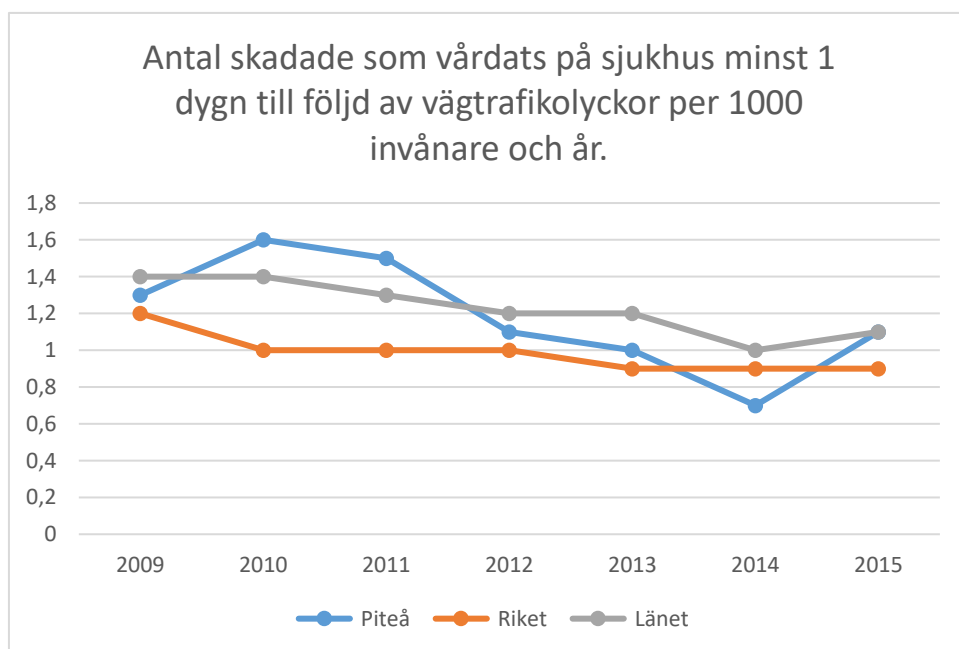
Ej rapporterat.

Säkerhetsmål - trafikolyckor

Minska antalet vägtrafikolyckor och dess konsekvenser i Piteå kommun samt verka för ökad säkerhet på trafikverkets vägnät inom Piteå kommun.

Antalet som skadar sig i trafiken har fortfarande en minskad trend trots att 2015 var ett skadefrekvens år för Piteås del. Viktigt att komma ihåg är att denna statistik inte skiljer på kommunala och statliga vägar, flertalet olyckor inträffar på statliga vägar.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Piteå	1,3	1,6	1,5	1,1	1	0,7	1,1
Riket	1,2	1	1	1	0,9	0,9	0,9
Länet	1,4	1,4	1,3	1,2	1,2	1	1,1

1. Trafiksäkerhetsplan/program

Samhällsbyggnadsnämnden ska upprätta en trafiksäkerhetsplan/program under programperioden.

Kommentar

Någon särskild trafiksäkerhetsplan har inte upprättats. Trafiksäkerhetsaspekter beaktas integrerat som del i ordinarie verksamhet, t.ex. vid hastighetsanpassning av vägar. Mål om trafiksäkra gator ingår i ordinarie VEP och följs upp och rapporteras i anslutning till delårsrapporter och årsredovisning. Översiktsplanen är tillika trafikstrategi för kommunen och en genomförandeplan med aktiviteter ska tas fram under 2017.

2. Utbildning i trafiksäkerhet

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för att i samverkan med samhällsbyggnadsnämnden årligen informera/utbilda samtliga elever i årskurs 7 i trafiksäkerhet. Barn och utbildningsnämnden ska verka för att polismyndigheten Norrbotten deltar i utbildningen.

Kommentar

Barn och utbildningsnämnden erbjuder en utbildningsvideo på webben med möjlighet till prov för att bli diplomerad. Samhällsbyggnad har årligen aktiviteter riktat till skolor, Gå och cykla till och från skolan som syftar till en tryggare trafikmiljö kring skolorna, ökad hälsa och förbättrad miljö. Men någon samverkan sker inte mellan varandra eller till polis.

3. Kampanjer, cykelhjälm

Samhällsbyggnad ansvarar för att i samverkan med folkhälsorådet och andra berörda kommunala nämnder delta aktivt i cykelfrämjande kampanjer för att informera om trafiksäkerhet och verka för ökad cykelhjälmsanvändning.

Kommentar

Cykelskola för nyanlända är genomförd under hösten 2016, med närmare 20 deltagande kvinnor. I cykelskolan ingick förutom cykelträning även undervisning av trafikkunskaper såsom skyltning, regler och hjälmanvändning. I Gå och cykla till skolan-utmaningen tilldelades ett extrapris till en skola i form av 10 barncykelhjälm. I samband med arrangemang på Familjens hus under SEE-veckan 2016 delades två barncykelhjälm ut.

4. Kommunalt vägnät

Samhällsbyggnadsnämnden ska arbeta kontinuerligt med att öka trafiksäkerheten genom hastighetsdämpande åtgärder, väghållning under vintern samt åtgärder mot spårbildning med mera.

Kommentar

Mål om trafiksäkra gator ingår i ordinarie VEP och följs upp i samband med delårsrapporter och årsredovisning. Under 2016 har hastighetsbegränsningen i centrum ändrats till 40. Gång- och cykelväg som är separerad och belyst har färdigställts längsefter Sundsgatan och ett upphöjt övergångsställe har anlagts invid Kolmilavägen.

5. Inventering av olycksrisker

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för att kontinuerligt inventera och förebygga olycksrisker i trafikmiljön samt åtgärda upptäckta risker.

Kommentar

Olycksrisker bedöms bland annat med hjälp av Systemet STRADA och olycksstatistik från Polisen. Trafikmätningar utförs vid behov. Bedömningar av behov av åtgärder sker integrerat i löpande arbete. Någon samlad, riktad inventering av olycksriskerna har dock inte utförts. Antalet incidenter på kommunens vägar bedöms vara relativt begränsat.

Säkerhetsmål - Suicid

Minska antalet suicid och suicidförsök.

Tyvärr finns det ingen lokal statistik för Piteå kommun.

Nedan redovisas 2016 års åtgärder för att nå säkerhetsmålet. För suicid är det 1 aktiviteter.

I. Anpassad nationell strategi

Socialnämnden ansvarar för att i samverkan med andra berörda aktörer att den nationella strategin för suicidprevention anpassas till lokala förhållanden under programperioden.

Kommentar

Inget har ännu gjorts särskilt inriktat mot självmord förutom de ordinarie verksamheter som kan ha en förebyggande verkan som följd av annan insats, t.ex. minskat beroende av alkohol och droger.